

VATANPARVARLIK – IYMON NISHONASI

X.U. Samatov

Ilmiy rahbar. SamIES assistent o'qituvchisi.

Email: zulfiyasamatova01@gmail.com

Samatova Zulfiya

Muallif. Toshkent Axborot Texnologiyalari universiteti

Samarqand filiali Kompyuter injineri fakulteti, DI24-07 guruhi talabasi.

<https://doi.org/10.5281/zenodo.15376451>

Annotatsiya. Mazkur maqolada vatanparvarlik tushunchasining tarixiy, diniy va ma'naviy ildizlari, uning yosh avlod ongida shakllanishi va jamiyat taraqqiyotidagi o'rni yoritilgan. Islom dinida vatanga muhabbat iymonning bir qismi sifatida talqin etiladi.

Maqolada, shuningdek, vatanparvarlikning zamonaviy shakllari, yoshlarning ijtimoiy mas'uliyati, davlat siyosatida vatanparvarlik g'oyasining aks etishi haqida fikr yuritiladi. Amaliy hayotdan misollar va yurtimizdagi tarbiyaviy dasturlar asosida tahlil berilgan.

Kalit so'zlar: vatanparvarlik, iymon, ma'naviyat, yoshlar, fuqarolik burchi, milliy qadriyatlar, tarbiya

PATRIOTISM IS A SIGN OF FAITH

Abstract. This article examines patriotism as an integral part of a person's moral and spiritual values, emphasizing its connection with faith and civic responsibility. In today's globalized world, patriotism is not just a national sentiment but a reflection of a person's commitment to societal peace, progress, and identity. The study explores the importance of patriotism in shaping ethical behavior, the influence of religion on fostering love for one's homeland, and the role of youth in national development. Drawing on both historical perspectives and contemporary examples, this paper underlines how patriotic values contribute to the spiritual and civic strength of a nation.

Keywords: patriotism, faith, national identity, civic responsibility, youth, values.

KIRISH

Vatan – bu inson uchun oddiy geografik hudud emas, balki uning o'zligini belgilovchi, ota-bobolar merosi, tarix, til, din, madaniyat, qadriyatlar majmuidir. Vatanga muhabbat, uni asrash va ravnaqiga xizmat qilish har bir fuqaroning eng ulug' burchi hisoblanadi. Ayniqsa, bugungi notinch va tez o'zgaruvchan dunyoda vatanparvarlik masalasi yangicha mazmun kasb etmoqda. Bu borada Allohning kalomi va Payg'ambarimiz Muhammad (s.a.v.)ning hayot yo'llari biz uchun asosiy manbadir. Mazkur maqola orqali biz bu tushunchani chuqur tahlil qilamiz.

VATANPARVARLIK – DINDAGI MA'NAVIY QIYMAT

Islom dinida vatanni sevish, uni himoya qilish, yurt tinchligi va farovonligi uchun xizmat qilish – iymonning bir ko'rinishi sifatida qaraladi. Payg'ambarimiz (s.a.v.) Makkani tark etar ekan, qalblarini ezgan sog'inch bilan dedilar: “Ey Makka! Sen menga eng suyuqli yurtsan. Agar xalqim meni bu yerdan chiqarmaganida, sira tark etmas edim.” Bu so'zlar vatanga bo'lgan cheksiz muhabbatning eng yorqin ifodasidir.

Imom Al-G‘azzoliy o‘zining “Ihyo ulum ad-din” asarida yozadi: “Yurtga sadoqat, Allohga sadoqatdan tug‘iladi.” Bu esa vatanparvarlikni oddiy milliy g‘urur emas, balki ruhiy-ma’naviy fazilat sifatida anglash zarurligini ko‘rsatadi.

TARIXIY TAJRIBA VA VATANPARVARLIK RUHI

Ajdodlarimiz tarixiga nazar solsak, ular har doim yurt mustaqilligi va sha’nini eng ulug‘ ne‘mat deb bilganlar. Amir Temur, Jaloliddin Manguberdi kabi tarixiy shaxslar vatanni jonidan aziz bilib, o‘z hayotlarini uning ozodligi uchun baxshida etganlar. Bu qahramonlar nafaqat jang maydonida, balki ilm, madaniyat va taraqqiyot yo‘lida ham vatanparvarlik namunasi bo‘lgan.

Zahiriddin Muhammad Bobur “Boburnoma”da Hindistonda hukmronlik qilgan bo‘lsa-da, yuragida Farg‘onaga nisbatan sog‘inch va muhabbat so‘nmagan: “Vatan esga tushganda ko‘nglim ezilar...” – deya yozgan.

ZAMONAVIY VATANPARVARLIK: AMALDA IFODASI

Bugungi kunda vatanparvarlik faqat urush maydonida emas, balki har bir sohada – ilmida, iqtisodda, madaniyatda, sportda, ijtimoiy tarmoqlarda namoyon bo‘lmoqda.

Yoshlik va vatanparvarlik: O‘zbekiston yoshlarining “Yangi O‘zbekiston – yangi imkoniyatlar mamlakati” degan shior ostida faoliyat yuritayotganini ko‘rish mumkin. Yurtimizda faol bo‘lgan “Yoshlar ishlari agentligi”, “Ma’naviyat markazi” kabi tashkilotlar yoshlarning ongida vatanparvarlikni shakllantirishda katta rol o‘ynamoqda.

Ta’lim tizimida vatanparvarlik: O‘zbekiston Respublikasi Prezidentining 2021-yil 29-dekabrda “Ma’naviyatni yuksaltirish va ijtimoiy faollikni oshirish yili” deb e’lon qilinishi va shu asosda ishlab chiqilgan davlat dasturlari vatanparvarlikni ta’lim muassasalarida mustahkamlashga xizmat qilmoqda.

Amaliy misol: 2023-yilda bo‘lib o‘tgan “Yoshlar – Vatan tayanchi” festivalida minglab yoshlar o‘z ixtirolari, san’ati va g‘oyalari bilan Vatanga sadoqatini isbotladilar.

XULOSA VA TAVSIYALAR

Vatanparvarlik inson iymoni bilan chambarchas bog‘liq bo‘lgan ruhiy-ma’naviy holatdir.

Uning kuchi – yurtdoshlarning birlik va iymonida. Quyidagi tavsiyalar bu fazilatni yoshlar orasida rivojlantirishga yordam beradi:

1. Ma’naviy ta’lim: Maktab va oliy ta’lim tizimida diniy-ma’naviy qadriyatlarga asoslangan tarbiya berilishi kerak.
2. Tarixiy xotirani uyg‘otish: Yoshlar o‘z ajdodlarining fidoyiligini chuqur o‘rganishi lozim.
3. Amaliy faoliyatga undash: Talabalar, o‘quvchilar jamiyat uchun foydali loyihalarda qatnashishga jalb etilishi zarur.
4. OAV va ijtimoiy tarmoqdagi ijobiy targ‘ibot: Internetda vatanparvarlik ruhidagi kontentlarni ko‘paytirish muhim.
5. Din va Vatan uyg‘unligini tushuntirish: Imomlar, ustozlar va ziyolilar bu mavzuda muntazam ma’ruzalar o‘tkazishlari lozim.

REFERENCES

1. Qur’oni karim
2. Hadislar (Sahih Buxoriy, Muslim)
3. Imom Al-G‘azzoliy – “Ihyo Ulum ad-Din”

4. “Boburnoma” – Z.M. Bobur
5. O‘zbekiston Respublikasi Prezidentining farmonlari (2021–2024 yillar)
6. “Yoshlar – Vatan tayanchi” festivali ma’lumotlari
7. O‘zbekiston Respublikasi Oliy ta’lim, fan va innovatsiyalar vazirligi tavsiyalari